

ƏDALET

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 17 (6060) 17 may 2024-cü il

Qiyməti 40 qəpik

Qazaxın 4 kəndi ilə bağlı protokol imzalandı

Bax:səh-2

PREZİDENT ŞUŞADA ELƏ BİR SƏRT BƏYANAT VERDİ Kİ

Deyilənə görə, bir dəfə Ermənistanın prezidenti Sərkisyan danışıqlar zamanı cənab İlham Əliyevi necə hövsələdən çıxarıbsa, Prezidentimiz pəncəyini çıxarıb və yeriyib Sərkisyanın üstünə. Və təbii ki, Sərkisyan da prezidentin qabağından qaçıb.

İndi Möhtərəm Prezidentin Şuşada Fransa ilə bağlı verdiyi bəyanat da təxminən ona oxşadı. Makron bu bəyanatı bir batman balla da yese özünə gələ bilməz.

Görünür, bəzən diplomatik dillə yox, pəncək çıxarılanda ağılları başlarına gəlir.

Drakonun 51 yaşı (Rza Rzayev)

Göydə Allah, yerdə Möhtərəm Prezident qapını açsın!

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

**VALLAH,
BİZİMKİLƏR
HƏLƏ QIRILIB
QURTARMA YIB**

"Neftçi"nin rəhbərliyi yeni əcnəbi baş məşqçi axtarır.
Yadıma Seyran Səxavətin "Ağdamda Qədir Rüstəmovla atüstü söhbət" adlı məşhur və möhtəşəm müsahibəsi düşdü. Orda belə bir yer var, Seyran soruşur ki, uşaqlara arvad qohumlarının adlarını qoymusan?

Qədir Rüstəmov:

- Niyə, bizimkilər qırılıb qurtarıb ki?!

İndi bizimkilər qırılıb qurtarıb ki, "Neftçi"nin rəhbərliyi əcnəbi baş məşqçi axtarır? Mutu gəlib nə qələt elədi ki?! Bojoviç nə qələt elədi?!

Tərlan Əhmədov "Neftçi"ni sonuncu yerlərin birindən götürüb gətirib gümüş medal aldı.

Samir Abbasov "Neftçi"ni çempion elədi.

Bax:səh-3

İradə TUNCAY
iradetuncay@rambler.ru

**İmtina
et!!!**

İnsanın xarici görünüşü xarakterini açma bilirmi? Vacibdirmi görünüş? Şüuraltı, əlbəttə, təsir edir!!! Hamı insanınmı, ya canlı hər hansı varlığınınmı necə tərtib olunmağıyla maraqlanırsan...

Yeni tərtibat ilk diqqət çəkən nəsnədir. Sonra nitqi təsir edir, daha doğrusu, təsir altına salır və nitqin təsiri ilə sənin düşüncələrinde görüb də dinlədiyən insanın xarakteri formalaşır. Tanıyırsan qarşıdakı adamı - mələk görkəmi, şirin dili, zövqü, informasiya bolluğu, mütaliəsi ... Hamısı insan deməkdir!!! İlk qiymətləndirmə isə xarici görkəmlə başlayır. Görünüşə öyrəşmək də var, ya bəyənənmək də var, amma bu da bir sirri-xudadır. Niyə öyrəşə bilirsən, niyə sevmə bilmirsən ... Ruh halıdır insanın, mənəvi məsələdir... Gözlərindən ürəyinə tamaşa edə bilməkdir...

Sənə yaxınlığının dərəcəsidir. Doğru-dürüstüdü, məsuliyyət hissi varmı, zəhmət-severdimi...

Bax:səh-4

İT YİYƏSİNİ TANIMASA DA, YİYƏSİ İTİNİ TANIYIR

Ermənistanda revanşist qüvvələr düşüblər bir keşişin dalınca İrəvanın küçələrində etiraz mitingləri keçirirlər və Paşinyanın istefasını tələb edirlər. Amma keçirdikləri mitinglər elə də kütləvilik ala bilmir.

Azərbaycanda belə bir məsələ var, it dalınca düşən p.. tapar. Artıq erməni xalqı da başa düşür ki, keşiş dalınca düşən it dalınca düşəndə tapdığı tapır. Paşinyan hələ ki hövsələ ilə hadisələri izləyir. Yəqin ki Paşinyan bu günlərdə keşişi də, Köçəryanı da, Sərkisyanı da bir salba ilə vuracaq.

Hidayət Elvüsal
Vəli Xramçaylıya:

- Vəli, birdən yüz min manat tapsan neyniyərsən?

Vəli:

- neyniyəyəm qağa, tez aparıb borclarımı verərəm.

Hidayət müəllim:

- Bəs qalanın nağayrasan?

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Vəli:

- Qalanında Allah kərimdi, ya

vaş-yavaş

verərəm danə.

Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun rəsmi qarşılama mərasimi olub

Azərbaycan Respublikasına dövlət səfərinə gələn Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun mayın 16-da rəsmi qarşılama mərasimi olub.

***

Mayın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko ilə təkbətək görüşü olub.

Azərbaycan-Belarus sənədləri imzalanıb

Mayın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun iştirakı ilə Azərbaycan-Belarus sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Şahin Bağirov və Belarus Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Vladimir Orlovski "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Belarus Respublikası Hökuməti arasında malların mənşəyinin sertifikatlaşdırılmasının elektron sisteminin qarşılıqlı tətbiqi haqqında Protokol"u imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov və Belarus Respublikasının kənd təsərrüfatı və ərzaq naziri Sergey Bartoş "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Belarus Respublikası Hökuməti arasında bitki karantini və mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2007-ci il 2 may tarixli Sazişə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair Protokol"u və "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Belarus Respublikası Hökuməti arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2007-ci il 2 may tarixli Sazişə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair Protokol"u imzaladılar. Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Belarus Respublikasının xarici işlər naziri Sergey Aleynik "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi ilə Belarus Respublikasının İdman və Turizm Nazirliyi arasında turizm sahəsində əməkdaşlığın inkişafına dair 2024-2025-ci illər üzrə Tədbirlər Planı"nı imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Belarus Respublikasının antiinhisar tənzimləmə və ticarət naziri Aleksey Boqdanov "Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat Nazirliyi ilə Belarus Respublikasının Antiinhisar Tənzimləmə və Ticarət Nazirliyi arasında rəqabət siyasəti, dövlət satınalmaları, istehlakçı hüquqlarının müdafiəsi və reklam fəaliyyəti sahələrində qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlıq haqqında Memorandum"u imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Belarus Respublikasının "Milli İnvestisiya və Özəlləşdirmə Mərkəzi" Dövlət Müəssisəsinin direktoru Dmitri Krasovski "Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi ilə Belarus Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin "İnvestisiya və Özəlləşdirmə Milli Agentliyi" Dövlət Müəssisəsi arasında Anlaşma Memorandumu"nu imzaladılar.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov və Minsk Şəhər İcra Komitəsinin sədri Vladimir Kuxaryov "Bakı şəhəri (Azərbaycan Respublikası) ilə Minsk şəhəri (Belarus Respublikası) arasında qardaşlaşma əlaqələrinin qurulmasına dair Memorandum"u imzaladılar.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov və Qomel Şəhər İcra Komitəsinin sədri Vladimir Privolov "Gəncə şəhəri (Azərbaycan Respublikası) ilə Qomel şəhəri (Belarus Respublikası) arasında qardaşlaşma əlaqələrinin qurulmasına dair Anlaşma Memorandumu"nu imzaladılar. Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev və Qrodno Şəhər İcra Komitəsinin sədri Andrey Xmel "Qəbələ şəhəri (Azərbaycan Respublikası) ilə Qrodno şəhəri (Belarus Respublikası) arasında qardaşlaşma əlaqələrinin qurulmasına dair Anlaşma Memorandumu"nu imzaladılar.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Qazaxın 4 kəndi ilə bağlı protokol imzalandı

2024-cü il mayın 15-də Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında sərhəddə Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Ermənistan Respublikasının baş nazirinin müavini Mher Qriqoryanın sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyasının və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın doqquzuncu görüşü keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, görüşün gedişində komissiyalar onlar tərəfindən qəbul edilmiş 2024-cü il 19 aprel tarixli 8-ci görüşün Protokoluna uyğun olaraq görülmüş

işləri müzakirə edib və Sovet İttifaqı çərçivəsində onun süqutu dövründə mövcud olmuş hüquqi cəhətdən əsaslandırılan respublikalararası sərhədə uyğunlaşdırılması

məqsədilə bilavasitə Bağanis Ayrım (AR) - Bağanis (ER), Aşağı Əskipara (AR) - Voskepar (ER), Xeyrimli (AR) - Kirants (ER) və Qızılhacılı (AR) - Berkaber (ER) yaşayış məntəqələri arasında sərhəd xəttinin hissələrinin SSRİ SQ Baş Qərargahının 1979-cu ildə növbətçilik proseduru keçmiş 1976-cı il tarixli topoqrafik xəritəsinə uyğun olaraq yerdəki geodeziya ölçmələri əsasında koordinatların dəqiqləşdirilməsi nəzərə alınmaqla birgə tərtib olunmuş Protokol-təsvirini razılaşdırıblar.

Görüşün yekunu olaraq müvafiq protokol imzalanıb. Növbəti görüşün keçirilməsi tarixi və yeri işçi qaydada razılaşdırılacaq.

Elsad Hacıyev: «Kiber talamaya məruz qalma riskləri artır, hər kəs diqqətli olmalıdır»

DİN-in Mətbuat Xidmətinin rəisi polis polkovnik-leytenantı Elsad Hacıyev vətəndaşların sosial şəbəkələrdə məruz qaldığı dələduzluq halları ilə bağlı suallara aydınlıq gətirib və vətəndaşlara müraciət edib, faktları sadalayıb.

Adalet.az xəbər verir ki, Elsad Hacıyevin müraciətində deyilir:

"Vətəndaşlar, dayanın! Kiber talamaya məruz qalma riskləri gündən-günə artır! Diqqətli olun, üsullar fərqlidir, sosial şəbəkələrdə şübhə doğurmayaq formada cinayətkar fəaliyyət var. Kiber üsulla hazırlanan nömrələrdən daxil olan şübhəli zənglərə, mesajlara qarşı tədbirli olun, danışmadan, yazımadan bloklayın. Sizinlə danışan, yazışan Azərbaycan dilində sərbəst danışan xarici vətəndaş, hətta azərbaycanlı da ola bilər. O da ola bilər ki, o şəxs sizin haqqınızda tam məlumatlıdır, çünki bəzində həmin məlumatları sosial şəbəkə üzərində olan qeydlərdən, yaxud dostla-

rınızdan, qohumlarınızdan götürüb. Şəxsi imkanlarınızı, varınızı, pulunuzu sosial şəbəkələrdə nümayiş etdirib diqqət çəkməyin. Cinayətkar qruplar tərəfindən profil və səhifə paylaşmalarınız, rəyləriniz nəzərdən keçirilir. Dostlarınız vasitəsilə sizi kimse axtarırsa, ehtiyatlı olun, həmin şəxsə ünsiyyət yaratmayın. Kiber cinayətkarlıq - talamalar tək oğur-

luq əməllərini ehtə etmə. Sosial şəbəkələrdə dələduzluq halları da geniş vüsət alıb. Onlarla vətəndaş dələduzluq hallarının qurbanı olub. Təkcə ötən gün - mayın 13-də baş verən hadisələrə baxaq: Ayrı-ayrı vətəndaşlara məxsus bank kartlarından aldatma üsulu ilə 9000, 8485, 370, 425, 1482, 350, 165, 1420, 165, 140, 3000, 150, 350, 600, 3100, 360, 2700, 50, 25, 700, 2181 manat, 471 və 1850 ABŞ dolları məbləğində pul vəsaitləri talanıb.

Faktların təhlili göstərir ki, vətəndaşlar Instagram, Telegram, Feysbuk, TikTok-da səhifə, kanal və platformalar üzərindən əlavə gəlir qazanmaq, sığorta ödənişləri, turist səyahətləri, mebel sifarişləri, qızıl satışı, ev-alıq satışı, kirayə, kredit adı altında verilən yalan vədlərə inanaraq həmin tələb olunan məbləğləri başqa-başqa bank hesablarına köçürüblər. Sonradan həmin hesablar, linklər, telefon nömrələri dərhal qapadılıb. Məlumatlı OL, aldanmayasan!"

Anar Eyvazov: "Qarabağdakı sülhməramlı missiyanın fəaliyyətinə ehtiyac qalmayıb"

Ötən ilin sentyabrında həyata keçirilən antiterror əməliyyatından sonra Qarabağdakı sülhməramlı missiyanın fəaliyyətinə ehtiyac qalmayıb.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin rəisi polkovnik Anar Eyvazov Xocalıda Rusiya sülhməramlı kontingentinin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsini tərk etməsinə həsr olunmuş tədbirdə deyib.

O bildirib ki, Azərbaycan və Rusiya dövlət başçıları arasında sülhməramlı missiyanın vaxtından əvvəl fəaliyyətini dayandırmasına qərar verilib:

"2020-ci ildə sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti təcridatlarına cavab olaraq, başladılan genişmiqyaslı əks-həmlə əməliyyatı Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında 44 gün müddətində uğurla başa çatmışdı. Vətən

müharibəsindən sonra Azərbaycan Respublikası, Rusiya Federasiyası və Ermənistan

dirilirdi. 2023-cü ilin sentyabr ayında Azərbaycan silahlı qüvvələri tərəfindən həyata keçirilən uğurlu antiterror əməliyyatından sonra artıq missiyanın da fəaliyyətinə ehtiyac qalmadı.

Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyasının dövlət başçıları tərəfindən əldə olunan razılığa əsasən, sülhməramlı kontingentin vaxtından əvvəl missiyanın başa çatdırılması və Azərbaycan ərazisini tərk etməsinə qərar verilmişdi.

Qərar verildəndən dərhal sonra müdafiə nazirinin müvafiq göstərişinə uyğun olaraq kontingentin silah və texnikasının, şəxsi heyətinin, ləvazimatlarının Azərbaycan ərazisindən çıxarılması üçün zəruri, texniki və logistik dəstək göstərilmişdi".

Qarabağ Universitetində daha iki vakansiya elan edilib

Qarabağ Universitetində ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə mütəxəssis vəzifələri üzrə vakansiyalar elan edilib.

Tələblərə cavab verən namizədlər müraciətlərini karabakh@edu.gov.az elektron poçt ünvanına göndərə bilərlər.

Namizədlər ətraflı məlumatla nazirliyin rəsmi internet sahifəsinin "Elanlar" bölməsinə, eləcə də aşağıdakı keçidlərə daxil olmaqla tanış ola bilərlər.

Diqqətinizə çatdırırıq ki, yalnız vakansiya tələblərinə uyğun gələn və bütün lazımı sənədləri təqdim edən şəxslərin müraciətlərinə baxılacaq.

Qarabağ Universitetində vakansiya - ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri

ERMƏNİSTANIN ƏN BÖYÜK DÜŞMƏNİ BİZ DEYİLİK, FRANSADIR

Məmməd Arazın təbirincə desək, bir gün ermənilər ayılıb görəcəklər ki, gec ayılıblar.

PAŞINYAN MAKRONDAN AĞILLI ADAMDI

Neçə illərdi yazıram ki, yuxa qulağı sulayanlar ATƏT, day nə bilim hansısa kərtənkələlər çəkilsin kənara, Azərbaycanla Ermənistanı təkbətək buraxsın onda biz ermənilərlə dil tapıb danışa bilərik.

Elə də oldu. Hamı çəkildi kənara, Azərbaycan Ermənistanla təkbətək qaldı və nəticədə torpaqlarımızı işğaldan azad elədi. İndi də özümüz Ermənistanla sülh prosesini tənzimləyirik. Sonuncu Almatı görüşü də irəliyə doğru daha bir addım idi.

Düzdür, indi də Fransa kimi yuxa qulağı sulayan ölkələr sülh prosesinə mane olmağa çalışır. Paşinyan ağıllı adamdı, başa düşür ki, Ukraynada uduzan NATO indi də Ermənistanı Ukraynanın gününə salmaq istəyir. Və başa düşür ki, bu Ermənistanı acı nəticələrə gətirib çıxara bilər. Və Azərbaycanla yenidən müharibəyə başlasa Ermənistan öz dövlətçiliyini də itirə bilər.

"İrəvandakı etiraz aksiyası niyə Tbilisidəkinin səviyyəsinə qalxa bilmədi?" - Alimdən açıqlama

Rusiyanın ən yaxşı agentlərindən biri erməni Apostol Kilsəsinin Təvəş yeparxiyasının baş keşişi Baqrat Qalstanyanın başladığı aksiya artıq 10 gündən də artıqdır davam edir. Delimitasiya etiraz olaraq Azərbaycanla sərhəddən İrəvana doğru başlayan yürüşə müxaliflə yanaşı hətta bəzi iqtidaryönlü dövlət qulluqçularını partiya və təşkilat rəhbərlərini də cəlb edə bildi.

Artıq bir neçə gündür paytaxt İrəvanda etiraz aksiyaları, tələbələr tətili, itaətsizliyi də Baqratın başladığı aksiyanı genişləndirib. Bununla, hazırkı baş nazir N. Paşinyanı öz vəzifəsindən istefaya məcbur etmək niyyətilə aksiyayı sürdürəcəyini elan edib. Belə bir kritik zamanda Erməni keşiş mitinq və küçə yürüşlərinə fasilə vermək məcburiyyətində qalıb. Kütləvilik alınmadı. Ekspertlər mitinqlərin müvəqqəti dayandırılmasına, kütləviləyin alınmamasına səbəb olan müxtəlif faktlar gətirsə də, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zaur Əliyevin mövzu ilə bağlı fikirləri tam başqaqdır.

Adalet.az -in suallarını cavablandıran alim bildirir ki, kütləviləyin olmamasının, Gürcüstandakı kimi xalqın

bir nəfər kimi ayağa qalxıb mübarizəyə qoşulmamamının əsas səbəbi başqaqdır: "Ermənilər boyunlarına almaları belə dəqiq bilirlər ki, əslində adını dəyişib erməniləşdirdiyi bütün ərazilər qədim Azərbaycan torpaqlarıdır. Ermənistan arxivləri neçə gündür, delimitasiya gedən ərazilərin Azərbaycan ərazisi olduğunu təsdiq edir. Bunu nəinki erməni tarixçiləri, siyasətçiləri hətta heç ali təhsil almayan adi ermənilər də bilir. Ermənistanın ən kiçik bir ərazisində "qədim erməni torpağı" olduğunu təsdiq edən sənəd yoxdur. Məsələn üçün Başkəndlə bağlı sənədə baxaq.

Ermənistanın Dövlət arxivindən əldə etdiyimiz Azərbaycan və Ermənistan arasında ərazi məsələləri ilə

bağlı sənədlərdə tam dəqiqliklə bütün ərazilər göstərilib. Əlbətdə biz Azərbaycan yaxud Rusiya arxivlərindən əldə etdiyimiz sənədi göstərsək idik, qarşı tərəf bunun yalan olmasını iddia edə bilər. Elə özlərinin arxivindən istinad veririk ki, hay küy salmasıdır. Həmin sənədlərdə bütün Azərbaycan-Ermənistan, Gürcüstan və Naxçıvan Muxtar Respublikasının sərhədləri dəqiq birgə komissiyaya tərəfindən müəyyən edilmişdir. Ermənistan və Gürcüstan pay kimi, sənədsiz və rəsmi qərarla verilən ərazilərin də adları çəkilir."

Z.Əliyev vurğuladı ki, əslində ermənilər nə qədər yalançı və hay-küçü olarsalar bu yalanlar və hay-küy arxiv sənədlərinin, faktların, sübutların qarşısında bir gün yorul-

mağa və susmağa məhkumdur." Uzun sözlün qısayı, artıq ermənilər də anlayır ki, Azərbaycana nə qədər böhtan atılsa da, onu "işğalçı" deyər çağırılarda, bu ancaq Ermənistanda keçərlidir.

Necə ki, "artsax" uğrunda da eyni hərəkətləri edirdilər. Amma dünyanın nəhəng gücləri, dünyanın nizam-intizamından məsul olan dövlətlər sənədlərə, faktlara, arxivlərə istinad edərək Azərbaycanın haqq işini dəstəklədilər. Ermənilər gerçəyi bilir və yalan uğrunda özünü fəda etmək, vaxt itirmək istəmirlər. Zənnimcə, Ermənistanda başlanılan aksiyalar Gürcüstandakı etiraz aksiyaları səviyyəsinə ona görə qalxa bilmədi ki, mübarizənin kökündə böyük bir yalanı hamı görür"

Qeyd edək ki, İrəvanda revanşistlərin keşiş Baqratın rəhbərliyi altında delimitasiyaya qarşı keçirdiyi aksiyaya gələn Ermənistanın sabiq baş naziri Qrant Baqratyan iddia edib ki, Təvəş vilayətində Azərbaycana 4 deyil, 6 kənd qaytarılıb. O, deyib ki, hətta Paşinyanın istefasına nail olmaq olsa belə, orada nəyisə dəyişmək çətin olacaq, çünki artıq yerdə proses tamamlanıb.

Əntiqə Rəşid

PUTİN NATO-ya MEYDAN OXUDU

Müharibədən uzaq olan sivil ölkələrdə mülki şəxsin müdafiə naziri olması adi haldır, amma müharibə apararı, özünü də NATO kimi yeddibaşlı bir əjdaha ilə müharibə apararı, ölkədə mülki şəxsin müdafiə naziri təyin edilməsi nadir hadisədir.

Vladimir Putin hərbi uzaq olan bir şəxsi Andrey Belousovu müdafiə naziri təyin etdi. Bununla da NATO-ya meydan oxudu ki, bizim mülki şəxsin rəhbərlik etdiyi qoşunlarımız da sizin generallara qalib gələ bilər.

Türk kökenli Şoyqunu da işsiz qoymadı, Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının katibi vəzifəsinə gətirdi.

Birləşmiş Ştatlar Gürcüstanı sanksiyalarla hədələdi

ABŞ-ın Dövlət Departamenti, Gürcüstanın xarici agentlərlə bağlı qanunu qəbul etməsini qınayıb və rəsmi Tbilisini sanksiyalarla hədələyib.

Dövlət departamentinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Vedant Patel, xarici işlər idarəsinin Youtube kanalı ilə yayımlanan brifinqdə bəyan edib ki, Gürcüstan parlamentinin mayın 14-də xarici agentlərlə bağlı qəbul etdiyi qanun, amerikalı dəyərlərinə cavab vermir. "Bu nəinki ABŞ dəyərlərinə uyğun deyil, həmçinin gürcü xalqının bu günədək çəkdiyi əziyyətə də uyğun deyil"- deyər Patel qeyd edib.

Mətbuat xidmətinin rəhbəri çıxışı zamanı əlavə edib ki, Gürcüstan hökuməti bu qanuna münasibətini dəyişməlidir: "Bu qanun hökumətin Avropa İttifaqına daxil olmaq arzusuна uyğun deyil və həmçinin Gürcüstanın NATO-la əməkdaşlıq etmək arzusunun da üstündən xətt çəkməsi deməkdir". Bu məsələyə bağlı brifinqdə çıxış edən dövlət departamentinin saksiyalar üzrə koordinasiya idarəsinin rəhbəri Cim O'Braynen də, Gürcüstan rəhbərliyini sanksiyalar tətbiq etməklə hədələyib. O, tədmi Tbilisiyə xəbərdarlıq edib ki, Vaşinqton Gürcüstana maliyyə yardımı ayrılması mədələsinə yenidən baxıla bilər. Gürcüstanın bşş naziri İrakil Kobaxidze ABŞ-ın təhdidlərinə cavab olaraq bəyan edib ki, Gürcüstana qarşı sanksiyaların qəbul edilmədiylə bağlı səsləndirilən bəyənətlər itikərəfli münasibətlərin inkişafına uyğun deyil.

Xatırladıtı ki, Gürcüstan parlamenti müxslif qüvvələrin ciddi etirazlarına baxmayaraq, mayın 14-də Qərbində etirazlarına səbəb olan qanun layihəsini üçüncü oxunuşda da qəbul edib.

Rüstəm Hacıyev

Aqil ABBAS

VALLAH, BİZİMKİLƏR HƏLƏ QIRILIB QURTARMIYIB

"Neftçi"nin rəhbərliyi yeni əcnəbi baş məşqçi axtarır.

Yadıma Seyran Səxavətin "Ağdamda Qədir Rüstəmovla atüstü söhbət" adlı məşhur və möhtəşəm müsahibəsi düşdü. Orda belə bir yer var, Seyran soruşur ki, uşaqlara arvad qohumlarının adlarını qoymusan?

Qədir Rüstəmov:

- Niyə, bizimkilər qırılıb qurtarıb ki?!

İndi bizimkilər qırılıb qurtarıb ki, "Neftçi"nin rəhbərliyi əcnəbi baş məşqçi axtarır? Mutu gəlib nə qələt elədi ki?! Bojoviç nə qələt elədi?!

Tərlan Əhmədov "Neftçi"ni sonuncu yerlərin birləşmədən götürüb gətirib gümüş medal aldı.

Samir Abbasov "Neftçi"ni çempion elədi.

Mən hələ rəhmətlik Böyükəğa Hacıyevdən danışmıram, Sadiq Sadiqovdan danışmıram.

Elə isə nə maraq var ki, "Neftçi" rəhbərliyi qayı-qayı düşüb əcnəbi mütəxəssis axtarır?!

Bunu hamı deyir, hamı yazır, amma çax-çax baş ağrıdır, AFFA və "Neftçi"nin rəhbərliyi bildiyini edir.

Yox, əgər məqsəd "Neftçi"ni "Xəzər-Lənkəran"ın və ya "Qəbələ"nin gününə salmaqdırsa, bu başqa məsələ.

"Neftçi" kimi qədim bir tarixə malik, vaxtilə bütün Azərbaycan xalqının sevimlisi olan, bu gün də elədir, bir klubla oynamayın, cənablar! Sonda özünüzü yandırarsınız.

DYP-dən müraciət:

Sükan arxasında heç kim özünü aldatmasın

"Gün ərzində Bakı şəhərinin yollarında baş verən qəzaların araşdırılması onu deməyə əsas verir ki, sürücülər sürət həddinə düzgün nəzarət etmir".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Bakı şəhər DYP-nin baş inspektoru polis mayoru Araz Əsgərli sürücülərə müraciətində deyib.

"Sanki, sükan arxasında olan sürücü yalnız radarların və digər texniki qurğuların olduğu yerlərdə məsuliyyəti qəbul edir.

Bu da aydındır ki, inzibati protokoldan yayınmaq məqsədini güdür. Əks halda isə sürət rejimini, digər qayda pozuntularını heç sayaraq piyadalara, eləcə də yollardakı digər nəqliyyat vasitələrini idarə edən bütün hərəkət iştirakçılarına ciddi təhlükə yaradır.

Nədənə, bəzi sürücülər qanunun tələbini onun məhiyyəti üzrə dürüst formada qəbul edib təhlükəsizliyi təmin etmək əvəzinə sanki özlərini aldatmağı və bu təhlükəli davranışları yalan üzərində qurmağı üstün tutur. Həsab edir ki, polisi və özünü aldatdısa, deməli sonu qeyri-müəyyən olan məqsədinə çatdı.

Yol hərəkəti qayda pozuntularının isə əsasını təşkil edən məhz sürət həddini aşmaqdır ki, bu isə hər gün kiminin malına, kiminin sağlamlığına, kiminin isə həyatına son qoyur.

Cərimələrdən yayınmaq təkəkkürü ilə yaşamaq isə məsuliyyətdən azad olmaq deyil. Ən böyük məsuliyyət özünə və ətrafa qarşı münasibətdə, şüurunda, vərdişində və nəticədə həyat tərzində köklü dəyişiklik etməkdir. Sükan arxasında heç kim özünü aldadıb sonrakı peşmançılıqlarına təsəlli vermək üçün qəza və qədər kimi sözlərlə məsuliyyətsizliyinə bəhanələr uydurub özünə təskinlik, qurbanlarına isə təsəlli kimi sonrakı peşmançılığını təqdim etməyə çalışmasın, çünki bəzi hadisələr qəza yox, seçimdir. Seçim isə hər kəsin öz əlindədir", - deyər o bildirib.

İmtina et!!!

İnsanın xarici görünüşü xarakterini açma bilirmi? Vacibdirmi görünüşü? Şüuraltı, əlbəttə, təsir edir!!! Hamı insanınmı, ya canlı hər hansı varlığını necə tərtib olunmağıyla maraqlanırsın... Yeni tərtibat ilk diqqət çəkən nəsnədir. Sonra nitqi təsir edir, daha doğrusu, təsir altına salır və nitqin təsiri ilə sənin düşüncələrinde görüb də dinlədiyən insanın xarakteri formalaşır. Tanıyırsan qarşıdakı adamı - mələk görkəmi, şirin dili, zövqü, informasiya bolluğu, mütaliəsi ... Hamısı insan deməkdir!!! İlk qiymətləndirmə isə xarici görkəmlə başlayır. Görünüşə öyrəşmək də var, ya bəyənmək də var, amma bu da bir sirri-xudadır. Niyə öyrəşə bilərsən, niyə sevə bilmirsən ... Ruh halıdır insanın, mənəvi məsələdir... Gözlərindən ürəyinə tamaşa edə bilməkdir...

Sənə yaxınlığının dərəcəsidir. Doğru-dürüstüdü, məsuliyyət hissi varmı, zəhmətsevərdimi...

İlk dəfə redaksiyaya gələndə görmüşdüm Rzanı - əvvəldən də zəng edib demişdilər bu adda, bu nişanda bir oğlan gələcək, yazı gətirəcək...

Neçə il əvvəlın söhbətidi, dostumuz Əlabbas Bağirov zəng edib naxçıvanlı bir oğlanın mənim haqqımda yazı yazdığını deyir, yazını tərifləyir. Mən də "göndərsin poçtuma" deyirəm. Kompumun monitorundan bu sözləri oxuyuram, təəccüblü gəlir mənə. Açığ yazını oxuyanda xoş mənada heyrləndirir məni. Tanıyırsan müəllif deyəsən məni. Yazının sonunda bəyənədiyim fikirlər də yer alıb. Razılaşmadığım... Baxıram, telefon nömrələrini də yazıb. Danışaq görək bu məlum müəlliflə... Dəvət edirəm onu redaksiyaya, nə vaxt gələcəyini söyləyir. Və təşrif buyurur... Ay aman, qapıdan içəri elə əjdaha kimi bir oğlan girir. Öz qabında hiss olmağı özünü deyəsən, sıxılır elə bil. Mən də

müşahidə edirəm və hətta dilimi də saxlaya bilmirəm, "nə qəşəng oğlansan" - deyirəm. Qızarırsın uşaq kimi və bu nəhəng vücudun içində uşaq kimi biri olduğunu görürəm. Az sonra yazının aqibətini soruşur məndən. Bəyənədiyimi deyirəm, "amma çap etməyəcəm" - deyirəm. Niyəsini soruşur, "çox özəl yazıdır" - deyirəm. Həm də yazının sonunda dostlarımla bağlı xoşuma gəlməyən ifadələr işlədilib. "Yazının bu hissəsini çıxarmaq lazımdır" - deyirəm. Və qarşılıqlı etirazlar şəraitində yazı kompumun yaddaşında qalır. Özü də yadımda qalır. İnadından, ağıllı mühakimələrinə, şirin Naxçıvan ləhcəsiylə. Və razılaşırdı ki, Rza bizə yazılar yazacaq. Mənim haqqımda yazdığını çap etməsəm də.

Gəldi və tanıdım o vaxtdan bəri... Özünü də ,yazılarını da ... O vaxt hələ Drakon deyildi, daha doğrusu, "Dolu" filmi hələ çəkilməmişdi. Amma film çəkiləndə güman etdilər ki, mənim rolum olub Rzanın bu rolu almağında... Heç xəbərim də olmamışdı... Əməlli vaxt keçib bu hadisədən... Vaxt...

Əlli yaşını qeyd edirik dostumuzun - indi hamıdan uzaqlaşan, öz dünyasına qapılan, amma orda tək qalmayan. Hər halda mən belə güman edirəm... Niyə hamıdan küsüb, niyə gizlədir özünü? Bilmirəm, amma həm də bilirəm... İnciyib hamıdan, haqqı da var inciməyə. Haqqı olmaq nə deməkdir??? Kimə veriblər ki, o haqqı??? Savadına görə??? İstedadına görə??? Yaraşığına görə??? Bizim cəmiyyətdə?.. Yəni kimdən küsüb inciyəsən ki??? Bütün bu keyfiyyətlərə dəyəri kim verir ki??? Toplum? Cəmiyyət? İdarəçilər? Burda bir nida işarəsinin yeri var... Amma nöqtələri əvəz edə bilmir nidalar!!! İstəmədiyi istəkləri insanda cəmiyyət, çoxluq yaradır. Səni onların etdiklərini etmək məcburiyyətində qoyurlar. Cəmiyyət nəyi "qəhrəmanlıq" sayırsa, əvvəl-axır sən də özünü o yola qoyursan...

...olacağa çarə yoxdursa, sonra gec olacaq, vallah, gec olacaq, olmasını istəməsək də... Rza özü yazıb bunları...

Yenə onun yazdıqlarından - "Səfir də rejissor kimi bir millətin, bir dövlətin uniformasıdır hərbiçisidir. Başqa bir dövlətdə millətinin, dövlətinin maraqlarını, məqsədlərini həyata keçirən uniformasıdır döyüşçüdür. Həm də toxunulmazdır, beynəlxalq qanunla qorunur, amma səfirliyimiz bu küçük, azgınlaşmış kütlənin qarşısına çıxmaqdan qorxurlar.

Və belə anda yada Ramil Səfərov düşür, gənc yaşda, Türkiyədə Hərbi Akademiyə bitirir, ölkəyə dönür, təkrar xaricə kurs keçməyə göndərilir, qarşıda onu böyük gələcək gözləyir, amma o, düşmənin zabitlərinin təhqirlərinə tab gətirmir, zabit şərəfini, Azərbaycanlı şərəfini hər şeydən üstün tutur, nə işini, nə ailəsini, nə də sağ qalmaq-qalmayacağına düşünür, sonra baş verənlər məlumdur...

Bu qədər səfirlərin, səfirlik əməkdaşlarının içindən bir Ramil Səfərov çıxmıdı (puluna qayıb bir balta alanı olmadı), çıxma da bilməz, çünki onlar millətine, dövlətinə münasibətdə Ramil deyillər, çünki səfirləri Ramilin mənsub olduğu təbəqədən seçmirlər.

Səfirliklərimizdə zaman-zaman problemlər yaşanır. İllərdir cəmiyyətimizdə bu mövzu gündəmdən düşmür, cəmiyyətdə belə bir fikir var ki, səfirliyimizin çoxu düzgün seçilmir, düzgün adamlar səfir təyin edilmir."

Əlli yaşını qeyd edən dostumuzun fikirləridir bunlar. Həə, nidasız filansız Nöqtələrlə Əlli yaşın əlli-qollu gəlsin, Rza. İmtina etsən fikirlərdən, o zaman küsməyə görə də qalmayacaq. Və NİDALAR !!!

19 may 2023-cü il

SEPAH-ın "Keyhan"a "Azərbaycana cum" əmri: "İsraildən sonra növbə sizdədir!"

Zənninizcə, İran nə etdiyini, nə danışdığını hələ də anlamayan bir dövlət olmaqdan bezməyib. Hər incidildiyində onu incidənləri deyil, Azərbaycanı hədəf alması ilə siyasətində, məntiqində gülüş obyektinə olmaqda davam edir.

Xatırlayırınsızsa, ötən ilin martında İran İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusu (SEPAH) növbəti dəfə video yayaraq, Azərbaycan Respublikasına təhdid etdi. Klipdə SEPAH-ın hərbi gücü nümayiş etdirilir və komandirlərin dilindən bölgədə "hansısa geopolitik dəyişikliyin" qarşısının alınacağı deyilirdi. Qonşu ölkələrin sərhədlərində geopolitik dəyişikliklərə imkan verməyəcəyik, bu bizim qırmızı xəttimizdir", - qeyd edilirdi.

Klipdə Ermənistan sərhədləri və Zəngəzur bölgəsi qırmızı xətlə çevrəndiyi üçün SEPAH-ın "qırmızı xətti"nin Ermənistan olduğu məlum olurdu.

İran İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusu (SEPAH) yenidən Azərbaycanı və başqa bir neçə qonşu ölkəni təhdid edib.

Təbii ki, İran Azərbaycandan ərazi, əhalinin sayına və hərbi arsenalına görə çox böyükdür və İran 2020-cildən müharibəsindən sonra Azərbaycanı hər addımbaşı hədələməsi "kiçik" gördüyü Azərbaycanın heç vecinə də olmadı. Vətən müharibəsi zamanı İranın erməniləri müdafiə xarakterli təhdidləri nəticəsində qaldı. Azərbaycan öz ərazisindən farsların böyük ticarət əlaqələri qurduğu separatçı və terrorçu, qanunsuz qurum olan "artsax"ı süpürüb atdı. Yeni İranın hədəsi ermənilərə heç bir təsəlli verə bilmədi. Azərbaycanın "sənin hədəm və təhdidin umrumda deyil" mesajından sonra hikkəli İran qəzəfini sakitləşdirmək üçün gücü yalnız Qafqazda konsulluq açmağa çatdı. Ötən ilin martında baş verən təhdid "antiterror" əməliyyatlarına bir təkən oldu və Qarabağ erməni separatizmindən tamamilə təmizləndi.

İran İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusunun "Hər şey hədəfimizdədir, ən kiçik bir səhvə yol verdiyiniz təqdirdə məhv ediləcəksiniz", - paylaşımı artıq öz anlamını da çoxdan itirib. Çünki İsrailin kəşfiyyat dronlarının İranın ən böyük şəhərlərində ən strateji obyektlərini hədəfə alaraq partlatmasından sonra İsrailə "gözün üstə qaşın var" deyə bilməsə də həmin ərəfələrdə üreyi soyuyana qədər Azərbaycana hə-

riətmədari birbaşa Əli Xameneinin göstərişi ilə bu vəzifəyə təyin olundu. Burada gedən yazılar İranın rəhbəri Əli Xameneinin başçılıq etdiyi mühafizəkar qanadın - SEPAH və ETEELAAT-ın mövqeyini əks etdirir. Məsələ aydın oldumu?

"Keyhan" qəzeti Qəzza məsələsi ilə bağlı dərc etdiyi məqalədə Azərbaycan Respublikasına qarşı təhdidəmə ifadələr işlədib. Məqalənin sərlövhəsi də adama lap qəhqəhə atdırır: "Əgər etinasızlıq etsəniz, İsraildən sonra növbə sizdədir!".

Məqalənin müəllifi Məsud Əkbəri İsrailin enerji ehtiyacının yarından çoxunun Azərbaycan nefti hesabına təmin olunduğunu vurğulayan sonra bildirilib ki, Asiya

Hind okeanı-Ədən körfəzi-Bab əl-Məndəb boğazı və Qırmızı dəniz marşrutu vasitəsilə İsrailin Eylat limanına mal daşınmalarının qarşısı husilər tərəfindən alınır:

"Qeyd etdiyimiz başqa bir strateji marşrut var, o isə Bakı-Tiflis-Ceyhan kəməridir. Bu dəhlizin pozulması sionist rejimin bütün iqtisadiyyatında böhrana səbəb ola bilər"

Xaricdə fəaliyyət göstərən İran hökumətinə müxalif ekspertlər dəfə də İranın bəsit və gülünc addımların analizi ediblər, eyni zamanda "Keyhan" qəzetinin bu ifadəsinə kəməre qarşı tənqib çağırışı kimi dəyərləndiriblər.

Yeri gəlmişkən bu həmin "Keyhan" qəzetidir ki, 2020-ci ildə İranın aparıcı KİV-i olaraq məqalə dərc edərək "Hayfa limanına hücum vaxtı yetişib"deyə davakar mövqə sərgiləyirdi. Təəssüf ki, 2024-cü ildə İraqdakı İranın dəstəklədiyi şiə milislər İsrailin Hayfa limanına pilotsuz uçuş aparatı (PUA) ilə hücum etdikləri açıqladılar.

Amma belə deyil. İran gülünc olmaqda davam edir. Bu dəfə İran rəhbəri Əli Xameneinin ofisinin mətbu orqanı sayılan "Keyhan" qəzeti Azərbaycanı hədələyib. Əvvəlcə "Keyhan" qəzeti haqqında məlumat verək, sonra keçərik xəbərə: Deməli, qəzetin baş redaktoru radikal mövqeyi ilə tanınan Hüseyn Şe-

Əntiqə Rəşid

Siyasi ekspert Ayrapetyan proqnoz vermir, hallüsinasiyasını danışır: İDDİASL...

Azərbaycanşünas alim və siyasi ekspert Tatevik Ayrapetyan növbəti dəfə "çay gəlməmiş çirməni" bildirir.

Yadınızdaysa, o bu ilin yanvarında mediaya açıqlamasında demişdi ki, Ermənistanın birbaşa danışıqlara gəlməsi bizim üçün intihara bərabərdir. "Ermənistan delimitasiya və demarkasiya prosesini 1975-ci ilin xəritələri əsasında həyata keçirməkdə israrlıdır. "Amma Azərbaycan 1918-ci ilin xəritələrindən istifadə etməyi tələb edir. Bu məntiq isə nə Qərbdə, nə də başqa formatda qəbul ediləndir. Ona görə də Azərbaycan üçün bu məsələni sonradan güc və hədə-qorxu ilə öz xeyrinə həll etmək variantı açıq qalır. Deməli, Ermənistanın birbaşa danışıqlara gəlməsi bizim üçün intihara bərabərdir".

Bir neçə aydan sonra siyasi ekspert özünün uydurduğu fikirləri növbəti dəfə erməni mediasına

sırmağa çalışıb. Ayrapetyan iddia edib ki, Bakı mətbuatı təhdid yağdırır: "Bakı mətbuatı təhdid edir ki, Srbazanın hərəkəti qalib gəlsə, onlar və türklər Ermənistana qoşun yeridəcəklər.

Azərbaycan mətbuatı Paşinyana dəstək və informasiya dəstəyi funksiyasını öz üzərinə götürərək Ermənistandakı daxili siyasi proseslərlə bağlı yazılar yazmaqdan əl çəkmir." Amma bu bir nəşr xüsusi

diqqətə layiqdir, Paşinyanın "sülh erası" ilə nələrlə nail olmasından, Bakıya hansı özlənəim bəxş etdiyindən, nəşrlərində belə şeylər yazmağa cəsarət etdiklərindən açıq-aydın danışır. Və vəziyyət "qırmızı xətt"ə çatarsa, Azərbaycan və Türkiyə vəziyyəti nizamlamaq üçün Ermənistan ərazisinə öz məhdud hərbi personalını gətirmək barədə düşünə bilər".

P.S. Siyasi ekspert Tatevik Ayrapetyanın açıqlaması əslində proqnoz deyil, bir hallüsinasiya-dan ibarətdir. Hallüsinasiya isə gerçəkdə mövcud olmayan bəzi şeyləri görmə, eşitmə, qoxusunu hiss etmə, toxuna bilmə kimi duyğu məlumatları tərəfindən səhv amma gerçək kimi qəbul edilən yanlış informasiyadır.

Əntiqə Rəşid

Elmin yollarında ağaran saçlar...

Mayın 10-u Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, professor, sabiq millət vəkili Şamil Qurbanovun anadan olduğu gündür

...Biz müəllimlərimizi həmişə çox istəmişik. Ən azından ona görə ki, onlar bizə doğmalarımız qədər əziz olublar... Onlar bizə öz övladları, balaları kimi baxırdılar... Onlar bizə həmişə arxa durublar, kömək olublar, çətin və ağır günümüzdə "qorxma" deyiblər. Belə müəllimləri unutmamaq olar?! Müəllim adı çox müqəddəsdir. Böyük Zəlimxan Yaqub yazır ki, müəllim Peyğəmbərdir, məktəb Məkkədir. İndi siz təsəvvür edin, görün Peyğəmbər kimi müəllimlər bizə necə dərs deyiblər, düz yol göstərirlər və ən nəhayət, tərbiyə verərək adam eləyiblər...

Bakı Dövlət Universitetinin ləyaqətli, şərəfli, böyük müəllimlərindən, böyük ziyalılarından və böyük şəxsiyyətlərindən biri də, kafedra müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Şamil Qurbanov olub. O Şamil Qurbanov ki, bu gün də onun rus ədəbiyyatı ilə bağlı, daha doğrusu, böyük rus yazıçıları ilə bağlı bizə oxuduğu mühazirələr hələ də qulağımızda səslənir. Onun qeyri-adi danışığı, bal kimi şirin sözləri və eləcə də xırda addımlarla danışa-danışa hər hansı rus yazıçısının yaradıcılığını təhlil etməsi bu gün də yadımızdan çıxmır. Yadımdan çıxmayan həm də böyük müəllimin, böyük ziyalının vətənpərvərliyi, millətini və xalqını sonsuz məhəbbətlə sevməsidir. Böyük alim olmaq olar, böyük şəxsiyyət də olmaq mümkündür, amma vətənpərvər olmaq, xalqını və millətini sevmək, onun yolunda şam kimi ərimək və xalqın, millətin yolunda işıq, nur saçmaq hər ziyalıya qismət olmur. Dedi-yimiz bu dəyərlərin hamısı Şamil Qurbanovda var idi. Çünki Şamil müəllim təpədən-dırnağa bu xalqın, bu millətin dərdini çəkən, müxtəlif təzyiqlərə və təqiblərə məruz qalan böyük ziyalıların yaradıcılığına işıq salan bir günəşə bənzəyirdi. Bəlkə də o günəşin işığı onun doğmalarından çox Azərbaycan xalqının və repressiya dövründə təzyiqlərə və təsirlərə məruz qalmış böyük şəxsiyyətlərin üzərinə düşürdü.

Düşünürük ki, Şamil müəllimin tərcümeyi-halını oxuculara təqdim edək. Onsuz da onu hamı tanıyır. Amma bu, dünyasını dəyişən gündə bu anları xatırlamaq həm də bir savabdır: "Şamil Dünyamalı oğlu Qurbanov 1934-cü ilin mayın 10-da Gürcüstanın Bolnisi rayonunun Faxralı kəndində anadan olub. O, orta məktəbi bitirəndən sonra 1955-1960-cı illərdə Bakı Dövlət Universitetinin filologiya

fakültəsinin jurnalistika şöbəsində ali təhsil alıb. Şamil Qurbanov əmək fəaliyyətinə "Azərbaycan məktəbi" jurnalı redaksiyasında ədəbi işçi kimi başlayıb. Bir müddət Universitetin jurnalistika fakültəsində baş laborant işləyib, sonra aspiranturaya daxil olub və 1965-ci ildə namizədlik dissertasiyasını müdafiə edərək, filologiya elmləri namizədi, alimlik dərəcəsi alıb. O, 1965-1968-ci illərdə "Bakı" qəzeti redaksiyasında elm və mədəniyyət şöbəsinin müdiri işləyib. Şamil Qurbanov 1968-ci ildən etibarən əmək fəaliyyətinə pedaqoji işlə başlayaraq universitetin müəllimi və dosenti kimi çalışıb. O, 1975-ci ildə doktorluq dissertasiyasını müdafiə edib, 1980-ci ildə isə professor, elmi adını alıb. Şamil Qurbanov 1981-1991-ci illərdə universitetin filologiya fakültəsinin qiyabi və axşam şöbələrinin dekanı olub. 1989-cu ildən ömrünün sonuna qədər Şərqi slavyan və türk xalqları ədəbiyyatı kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışıb. O, birinci və ikinci çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı olub".

Böyük ziyalının başqalarından fərqləndirən əsas xüsusiyyətlərdən biri o idi ki, müəllim adını hər şeydən üstün tuturdu. Ona dəfələrlə yüksək vəzifə də təklif edilmişdi. Amma Şamil Qurbanov müəllimlikdən o yüksək vəzifəyə getməmişdi və demişdi ki, mənim üçün dünyada bu peşədən uca heç bir şey yoxdur. Əlbəttə, müəllim adını, müəllim şərəfini həmişə qoruyan, bu ada hörmət, ləyaqət gətirən Şamil müəllim başqa yol tuta da bilməzdi. Çünki Şamil Qurbanov bir gün auditoriyaya girməsəydi, bir gün mühazirə oxumasaydı, bir gün tələbələrle ünsiyyətdə olmasaydı, sanki onun havası, suyu, çörəyi çatışmırdı. Elə tələbələr də bu xüsusiyyətinə görə Şamil müəllimi çox istəyirdi. Bizə dərs deyəndə və mühazirə oxuyanda o hər bir tələbəyə xüsusi diqqətlə yanaşır, onların çətinliklərini öyrənir, kasıb və imkansız ailələrdən çıxan uşaqlara xüsusi qayğı göstərirdi. Çünki onun özü də zəhmətkeş bir ailədə böyümüş, çətinliklər görmüş və sıxıntılar yaşamışdı. Ona görə də Şamil müəllim keçmişini heç vaxt unutmur, tələbələrini həmin sıxıntıları yaşamaması üçün əlindən gələni əsirgəmir.

Bir faktı da qeyd edək ki, Şamil Qurbanov çox çətin mövzulara müraciət edib. Dahi Azərbaycan yazıçıları, şəxsiyyətləri və mütəfəkkirləri ilə bağlı arxivlərdə araşdırmalar aparır, sənədlər toplayır, onların üzərinə atıl-

mış qara ləkəni təmizləyərək işıq salırdı. Bu mənada böyük alimin qələmə aldığı "Açılmamış səhifələr", "Ədəbi dostluq", "Ömrün fikir dünyası", "Ömər Faiq Nəmanzadə", "Cəmaləddin Əfqani və türk dünyası", "Nəriman Nərimanov dünyası", "Yaxın və uzaq dünyamız", "İstedadlar ocağı", "Klassik rus poeziyası Azərbaycanda" elmi monoqrafiyaları sözlün həqiqi mənasında Azərbaycan

elminə bir hadisəyə çevrilmişdi. Çünki bir vaxtlar adını çəkdiyimiz Nəriman Nərimanov, Ömər Faiq Nəmanzadə, Cəmaləddin Əfqani ilə bağlı şəxsiyyət vəzifələr ancaq qara fikirlər təbliğ edirdilər.

Bu qara fikirləri aradan götürmək və əsl həqiqəti arayıb-axtarmaq və ortaya çıxarmaq elə də asan deyildi. Çünki Şamil Qurbanov bu şəxsiyyətlərin üstünə işıq saldıqca bəzən ona "çox sağ ol" demək əvəzinə təzyiqlər də olurdu. Ancaq buna baxmayaraq, bu böyük alim illərlə arxivlərdə axtarıb və araşdırma apararaq əsl həqiqətləri üzə çıxardı və böyük elm ictimaiyyəti də onu alqışladı.

Akademik Misir Mərdanovun Şamil Qurbanov haqqında bir xatirəsi yadımıza düşür: "Mən riyaziyyatçıyam, filoloq deyiləm. Amma mən bilirəm ki, Şamil Qurbanov nədən yazırsa-yazsın, mütəlak o, yeni amillərə, deyilməmiş problemlərə toxunur, yeni məsələlərə nüfuz eləyir, oxucunun zövqünü oxşayan, biliyini artıran, yadda qalan maraqlı əsərlər meydana çıxarır. Mən onun mənə bağışladığı bütün əsərləri yüksək dəyərləndirirəm. Bu mövzuların əksəriyyətindən birinci Şamil Qurbanov yazmış və özü də yaxşı yazmışdır".

Şamil Qurbanov millət vəkili kimi də, ictimai-siyasi xadim kimi də hə-

mişə öz dəsti-xətti ilə, haqq sözü ilə, haqqı-ədələti deməklə fərqlənib. O, heç kimdən və heç nədən çəkinmədən Jak Şirakin cavabını verdi və dedi ki, bu xalqın əsəbləri ilə oynama! Şamil müəllim heç nədən qorxmadan onu da dedi ki, Jak Şirak qudurub!

Bax, indi də sağ olsaydı, yenə də heç nədən qorxmazdı və çəkinmədən deyirdi: "Makron qudurub!". Əlbəttə, bu fikri səsləndirməyə və deməyə ürək lazım idi, vətənpərvərlik lazım idi, millətə və xalqa böyük sevgi lazım idi.

O da son nəfəsinə qədər millətə və xalqına sadıq oldu və günlərin bir günündə də, yeni 2004-cü ilin yanvarın 16-da 70 yaşında Allahın dərgahına qovuşdu.

...O, ağsaçlı, nurani, müdrik və böyük ziyalı bizim aramızdan çox tez getdi. Yaşasaydı, neçə-neçə elmi əsərlərin, monoqrafiyaların müəllifi olardı... Yaşasaydı, öz xalqına və millətə bir qədər də şərəf və namusla xidmət edərdi... Yaşasaydı, bu gün Qarabağın azad olunmasını görəydi və ürəyi dağa döndürdü... Amma Şamil müəllim 70 il yaşadı, kişi kimi də ömrü sürdü və kişi kimi də Allahın dərgahına qayıtdı. Məzarın nurla olsun, Şamil Qurbanov!

Yazımızı Xalq şairi Zəlimxan Yaqubun Şamil Qurbanova həsr etdiyi "İşığın mübarək" şeiri ilə tamamlamaq istəyirik:

*İşığın mübarək Şamil qardaşım,
Adında şam sözü alışıb yanır.
Səni oxuduqca ucalır başım,
Hər sətirin içindən bir şam boylanır.*

*İkinci taleyi sən bağışladın,
Yatmış imzalara, batmış adlara.
Təzə nəfəs verdi ünvanın, adın,
Yenidən doğulmuş istedadlara.*

*Sən fikrin sünbülü, mən şeirin dəni,
Yolunda hər şeyə hazırım, hazır.
Haqqında yazdığım beş-üç kəlməni,
Qələmim yazmır ki, ürəyim yazır.*

*Nura bənzedirəm alın tərini,
Önünə dağ çıxdı, qarşına dəre.
Əlmin açılmamış səhifələrini,
Çevirdin açılmış səhifələrə!*

*Yeridin, başına səpələndi qar,
Baxmadın yolların uzaqlığına.
Əlmin yollarında ağaran saçlar,
Döndü bir millətin üzəliyinə!*

Faiq QİSMƏTOĞLU,
Səməndər MƏMMƏDOV

Qafanda İran konsulluq açırsa, Şuşada Türkiyənin konsulluğu niyə olmasın?

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Cahid Bağçının Xankəndidə və Şuşada konsulluqların açılması bağlı fikirləri erməniləri bərk narahat edib: "Biz Şuşada konsulluq açmaq üçün müraciət etmişdik. Bu məsələ ilə bağlı danışıqlar da iki dövlət arasında aparılır, dövlətimiz də bu məsələni dəyərləndirir, zamanı gələndə açılacaq".

Maraqlıdır ki, 2022-ci ilin oktyabrında Ermənistanın Azərbaycanla sərhəd olan Qafan rayonunda da bir nəfər olsun fars yaşamadığı halda İran gəlib orada konsulluq açdı.

Hətta Rusiya diplomatları sentyabrda konsulluğun açılması məsələsi ilə bağlı Ermənistanın Qafan şəhərinə gəldi, bu bizi narahat etmir. Amma öz ərazimizdə konsulluğun açılması erməniləri narahat edir.

Yeri gəlmişkən, ekspertlər həmin vaxt İranın belə tez-tələsik Qafanda konsulluq açmasını bir növ Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Zəngilan səfərinə cavab kimi dəyərləndirirdilər. Çünki iranlı nazir Ərdoğanın Azərbaycan səfəri zamanı gözlənilmədən İrevana getdi və yalnız bundan sonra mediada Qafan şəhərində Baş Konsulluğunun açılacağına dair xəbərlər yayıldı.

Əntiqə Rəşid

Ermənistanda vəziyyət "rusca" olaraq qalmaqdadır

Panorama agentliyinin məlumatına görə, bir sürü müxalifət aktivistləri, baş nazir Nikol Paşinyanın istefa tələbləri ilə Yerevanın mərkəzi küçələrini bağlamağa cəhd edir.

Qeyd olunur ki, "Vətən naminə Tavuş" aksiyasının iştirakçıları, Sayat Nova prospekti ilə Nalbadyan və Sayat Niva prospektiylə Abovyan küçələrinin kəsişməsinə bağlayıblar. Agentliyin məlumatına görə, yolu bağlayan avtomobillər sürücüsü polis tərəfindən saxlanılıb.

Qeyd olunur ki, aksiyanın keçirilməsi ərafında 156 nəfər saxlanılıb. Sonradan onların sərbəst buraxıldığı bildirilir. Müxalifət hərəkatının lideri arxiyepiskop Baqrat (ruslar onu "keşiş Qapon" kimi təqdim edirlər), baş nazir Nikol Paşinyanın istefasını tələb edib.

Paşinyan isə, keşişin istefa tələbini heç bir yerinə də almaq fikrində olmadığıni nümayiş etdirir...

Rüstəm Hacıyev

Ermənilərdən qanunsuz tikilən

Merac kilsəsinə ağı: "İki minarəli məscid?"

Ermənilər yenə xorla ağlaşma səhnəsində yenilik etməyə çalışıblar.

Xatırlayırınsızsa, ölüb- itmiş qondarma artsaxın Ali Sovetinin 2 dekabr 1993-cü il tarixli qərarı ilə işğal olunmuş Laçın, Qubadlı və Zəngilan rayonlarını əhatə edən Kaşatağ vilayəti yaradılmışdı. Həmin o Kaşatağ vilayətində Laçına da Berdzor adı vermişdilər. Şəhərin girişində 1996-cı ildə bir kilsənin təməli qoyulur. Tikinti iki il sonra - 1998-ci ildə başa çatır, Ermənistan Memarlığının Öyrənilmə-

si Fondunun həmsədri Raffi Kortoşyanın açıqlamasından sonra "ağlaşma səhnəsi" geniş vüsət alıb. Kilsənin dağıdılmasını sübut edən peyk fotolarını dərc etdikdən sonra deyib ki, bəs, Azərbaycan Müqəddəs Merac kilsəsinə tamamilə

dağıdıb. Amma qondarma artsaxın "Mədəni İrsin Mühafizəsi üzrə Dövlət Şurası" xəbər verib ki, Azərbaycan Berdzorun Müqəddəs Merac kilsəsinə məscidə çevirir. Təşkilat kilsənin müşəbbəsə ilə əhatə olunduğunu, ərazidə tikinti işləri aparıldığını qeyd edib. Dərc olunan layihədən məlum olub ki, kilsə iki minarəli məscidə çevriləcək.

P.S. Bu toplumun həyasızlığına təcəccüb etməmək əldə deyil. Ay Hindistan qaraçıları, niyə anlamırsınız ki, ərazi Azərbaycan dövlətinə məxsusdur və nə istəsə onu tükəcək, yaxud da, sökəcəkdir. 1996-cı ildə Azərbaycan ərazisində kilsə tikəndə anlamırdınız ki, bu torpaqların sahibi gələcək?

Əntiqə Rəşid

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

Hər yerə apardığımız köhnəlməyən xatirələrimiz

Şairə Sona xanım Vəliyevanın bir şeirinin işığında

Yəqin ki, hər birimiz bu məqamla, bu duruma, bu ifadə ilə az ya çox rastlaşmışıq, qarşılaşmışıq. Hətta gündəlik məişətimizdə də bu söz normal bir şəkildə işlədilir. Sizi çox yormadan, başınızı ağrıtmadan birbaşa deyim ki, söhbət "köhnə" sözündən, köhnə terminindən, eləcə də "xatirə"dən gedir. Adətən geyindiyimiz paltar da köhnəyə, təzəyə ayırırıq. İstifadə etdiyimiz əşyaları da... Maraqlıdır ki, bəzən fikirləri də köhnə, hətta müəyyən məqamlarda bəzilərimizi də, o cümlədən elə mənim özüm də köhnə fikirləri sayırlar...

Bax, bütün bunları ona görə giriş kimi dilə gətirirəm ki, nə qədər köhnə olsa da, nə qədər xatirə adlandırılırsa da, dəxli yoxdu, o köhnə də, o xatirə də nəyinse, kiminse bünövrəsidir. Çünki hər şey köhnənin üzərindən başlayır. Təhqiqatlar da, araşdırmalar da, calağ etmək də, yeniləşmə də. Bu proses bütün sahələrdə, o cümlədən ədəbiyyatda da gedir.

Bu gün mənim üz tutduğum, həmsöhbət olduğum yenə bir "köhnə" şeirdir. Yaxşı bir deyim var, oxunulmamış mətn həmişə təzədir. Deməli, bu prizmadan baxsaq, bu bucaq altında qiymət versək, onda bu şeiri kim oxumayıbsa, onun üçün təzədir, tərdi. Oxuyanlar da təkrar oxusa bir daha təzələnərlər. Ruhən təzələnərlər. Odur ki, qayıdram həmin o "köhnə" şeirə. O şeirdə yazılıb ki:

Sökmək, vurub dağıtmaq asan -
Toz dumana qarışdırıb,
bir azdan sakitləşəcək,
xatirələrin avazımız rəngi kimi.

Yəqin ki, oxudunuz bu bəndi və dərhal da ağılıza gəldi ki, həqiqətən dünyada ən asan iş söküb-dağıtmaq, vurub-uçurtmaq, yerlə-yeksan etməkdir. Həmin o dağıtmağın, o uçurmağın ağrısını isə dağıdılan, uçurulan ünvanla, məkanla, cismi ilə, ruhu ilə, varlığı ilə bağlılığı, təması olan çəkir. O bilir ki, nə dağılır... nə uçulur... nə talan olur... o yaşayır bu sızıltıları, o keçirir bu təlaş, bu həyəcanı və bir də o təzədən bütün prosesləri, bütün olmuşları təkcə yaddaşının yox, həm də ruhunun köynəyindən keçirir və beləcə bir ömrün köhnə və təzə həyatı əlbəyaxa olur...

Mən yaşadığım həyatımın demək olar ki, ən ağır dönməni söküntülərlə, dağıntılarla, talanla, vıranla bir cərgədə, bir müstəvidə görmüşəm. Yeni yaşadığım vətəndə vətənsizlik, evimin, yurdumun talanı, düşmən tapdağı altında qalması məhz mənim dediyim duyğuların varlığını necə üyütdüyünü mən özüm

hamıdan yaxşı bilirəm. Amma burda bir nüans da var, o da özümüzün bilərəkdən, məqsədli şəkildə dağıtdığımız, sahiblənmək üçün vıran qoyduğumuz tikililərdi, abidələrdi. Daha doğrusu, həmin abidənin olduğu ərazidi. Elə özü ilə birlikdə nə qədər xatirəni, nə qədər izi silib aparın Bakı söküntüləri buna bir canlı nümunədir. Həmin məqamla bağlı yazmışam ki:

Sökdülər -
məncə bu söz
hürkək oldu...
çünki, sökmədiklər,
vurub, uçurub
tökdülər!

Bəli, bu heç də etiraz, narazılıq və yaxud da qəzəb hissini ifadə etmək deyil, bu, sadəcə bir gerçəyin qarşısında susmaq. Çünki sökmək onların yaşaması ilə, təbirincə desək, "köhnə"dən xilas olmaq hər zaman doğru seçim olmur. Çünki sənə, mənə görə köhnə olan ona, başqasına görə yenidi, danışandı, təqdim edəndi və bu yerdə yenə əvvəlki şeirə qayıdram.

sökülən evlərin yerinə
daş-kəsək, solğun divar kağızları
görünəcək.
Min-min, dipdiri xatirələr qalacaq
uçqun altında.
Kiminin uşaqlığı, kiminin gəncliyi,
kiminin tənhalığı, kimsəsizliyi,
yayıq-yayıq inləyəcək, boylanacaq.

Budur həqiqət, budur "köhnə" qəzəbinə gələn, "köhnə" qurbanı olan, qərar verən isə həmin o "köhnə"ni görmək istəməyənlərdir.

O "köhnə"dən qazanc güdənlərdi. Demək burda bir məntiq də var. Əgər bir köhnəni qorumaq mümkündürsə, onun mahiyyəti önəmlidirsə, ona fərdi yaşamaq, fərdi dəyər vermək məncə çox da çətin olan iş deyil.

Yalnız bu məsələdə ürəklə, ağılla bir təmas qurmaq lazımdır. Şeirdə deyildiyi kimi, uçqun altında qalan xatirələri, izləri, ləpirləri göz önünə gətirmək, onların sızıltısını dinləmək lazımdır, hiss etmək lazımdır. Bax, onda... Bəli, mən də elə bu fikirdəyəm:

Özü də,
bir günün içində yox! -
zaman-zaman
bina-bina,
ev-ev...
otaq-otaq,
daş-daş -
açıq-aşkar...
Həm sürətli,
həm də
yavaş-yavaş...

Deməli, sökmək və bu sökməyə qərar verən, imza atan mənim dediyim, ifadə etdiyim, kağıza köçürtdüyüm hissləri ya ümumiyyətlə özünə yaxın buraxmır, ya da onun üçün bu hisslər heç mövcud da deyil. Çünki insan öz əli ilə sevə-sevə, oxşaya-oxşaya, alın tərinə, nəfəsini hopdurub yaratdığını elə-belə, söküb dağıda bilməz. Burada ya son dərəcə zəruri, hava,

su qədər önəmli nüans olmalıdır, ya da dəlilik...

Bilmirəm, sökməyə meyilli olanlarda bu hisslərdən hansıdır? Amma bildiyim odur ki:

Daş-kəsək altından
adamlar gələcəyi
köhnəlmiş ümidləri ilə
qərib-qərib süzəcəklər.
Əllərində satılan, sökülən
illərin qiyməti,
saya-saya xəyala dalacaqlar.
Unudacaqlar nə satdıqlarını:
bir, iki, bizimki
və ya bu dərd kiminki?
Üç, dörd, qapını ört.
Qapısız xarabalıq önündə
ağlaya-ağlaya
heyrtlənəcəklər.

Gətirdiniz gözünüzün qarşısına bu mənzərəni? Bir anlığa da olsa, ruhən qoşula bildinizmi həmin o ovqata, həmin o yaşama. Qulaqlarınıza gəlib çətdimi həmin o sızıltılar, pıçiltılar, ağrıları. Silkelənib oyandı mı xatirələriniz?

Deyəsən suallarım çox oldu. Amma yox! Bu sualları mən vermərəm ki! Bu həmin o "köhnə" donu biçdiyiniz, "köhnə" damğası vurduğunuz, sökülənlərin saysız-hesabsız suallarından yalnız biri ya da iksidi. Mən isə:

Söküldükcə
göz yaşları axdı -
gilə-gilə,
için-için
hıçqırtı ilə -
bina-bina
ev-ev,
otaq-otaq,
daş-daş...

Hə, bax mənim suallarım isə elə bu qırıq-qırıq sözlərdi, misrələrdi. Çünki onların da bir-birindən pərən düşməsinə səbəbkar məhz elə həmin o sizin "köhnə" deyib sökdükləriniz, dağıtdıqlarınız. Amma bilmirsiniz ki:

Açılacaq xatirələrin qapısı,
olanlar, keçənlər milyonlara
dəyişilməyəcək,
yanacaqqlar içlərində,
utanacaqqlar,
susacaqqlar.
Peşman-peşman sayacaqqlar
aldıqları pulları.
Bir, iki, üç, dörd,
bu pul deyil, dərd, dərd!
Hamı sayır,
saya-saya ağlayır.
Sən say, qardaş, görək
Fələk nə sayır!

Hə, bildinizmi? O söküntülərin hansı ittihamlarla çıxış edəcəklərini. Anladınız mı sizin hansı maddələrlə məhkəmə önünə çıxaracaqqlarını. Hələ bunlar bir yana.

Çətdimi donmuş ruhunuza, ağılıza, ürəyinizə nələr etdiyiniz? .. nələrlə günün birində vuruşacağınızı və həmin köhnələrin qisasından qurtula bilməyəcəyinizi? .. Ağılıza gətirdiniz mi, yoxsa mən də deyim sözlərimin ardını:

xatirə-xatirə
Sızıldadı
təzə,
köhnə
və nimsdəş
ruhlar...
Selləndi -
küçə boyu,
yol uzunu
qanayan,
ağlayan
xatirələr...
Və yığa bilmədi
ayaqlar altından
özünü -
ruhlar,
nə də xatirələr -
Köhnə Bakıda...

Bəli, bir şeirin əlindən tutub söküntülərin, dağıntıların, bütövlükdə isə köhnənin içindən ayaq barmaqlarımın ucunda keçməklə həmin mənzərəni yazıya köçürtdüm. Çalışdım ki, öz sözümü də həmin o bir şeirə qoşmaqla reallığı olduğu kimi göstərə bilim. Axı bu reallıq bizim yaşamımız, yaşadığımız və ruhumuzla, qəlbimizlə hər yerə daşdığımızdır. Onun adı xatirə olsa da, o, həm də bugünküümüzdü!..

Və nəhayət, əlindən tutduğum bu KÖHNƏ ŞEİR isə dəyərli şairəmiz, hörmətli Sona xanım Vəliyevadır. Ürəyinə sağlığı, Sona xanım!

Əlilliyin qiymətləndirilməsi məqsədilə tibbi-sosial ekspertiza müayinəsinə göndərişlərin verilməsi qaydası dəyişib.

Adalet.az xəbər verir ki, bununla bağlı Baş nazir Əli Əsədov müvafiq qərar imzalayıb.

Dəyişikliklə sənədə yeni bənd əlavə olunub. Bu Qaydanın 1.5-ci bəndində göstərilən əsas şərtlər mövcud olmadıqda, habelə şəxs bu Qaydanın 2.2-ci bəndində nəzərdə tutulan hallarda zəruri diaqnostik müayinələrdən keçməkdən imtina etdikdə Komissiya göndəriş verməkdən imtina edir.

Digər dəyişikliklə isə Komissiya göndəriş verilməsi və ya verilməsindən imtina barədə qərarı bu Qaydanın 2.2-ci bəndinə uyğun olaraq araşdırma bitdikdən sonra dərhal qəbul edilir. Qərar protokolla rəsmiləşdirilir. Protokol Komissiyanın sədri və üzvləri tərəfindən imzalanır və möhürlə təsdiq edilir.

Yaxın günlərdə Xocalı şəhərinə 50 ailə köçürüləcək

"Yaxın günlərdə Xocalı şəhərinə 50 ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulur".

Bunu "Report"-un sorğusuna cavab olaraq Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin ("Qaçqınkom") Beynəlxalq əməkdaşlıq və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri İbrahim Mirzəyev deyib.

Onun sözlərinə görə, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri aparılır, ilk növbədə, müasir infrastruktur formalaşdırılır, dayanıqlı məskunlaşma və iqtisadi reintegrasiya üçün zəruri şərait yaradılır.

"Böyük Qayıdışa dair birinci Dövlət Programının icrası çərçivəsində Xocalı şəhəri yenidən salınır. Yaxın günlərdə şəhərdə bərpa edilmiş və yenidən tikilmiş fərdi yaşayış evlərinə 50 ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulur", - İ.Mirzəyev qeyd edib.

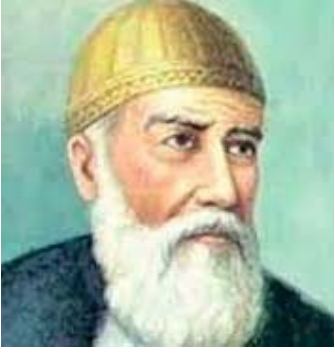

BAYAT

№ 7 (867)

Elnur Uğur

Elnur Uğur 1980-ci ildə Neftçala rayonu Aşağı Surra kəndində doğulub. LDU-nun filologiya fakültəsini bitirib. Hal-hazırda Neftçala rayonu Aşağı Surra kənd Z.Əsgərov adına tam orta məktəbdə təşkilatçısıdır. AYB-nin üzvüdür.

Varım Tanrı dağlarına

Varım Tanrı dağlarına
Götürüb ruhumu gedim,
Varım Tanrı dağlarına.
Ruh çiçəktək qonsun göyün,
O bulud budaqlarına,
Günəşi öpsün bu şeir,
Ruhumdan süzülüb gəlir.
Yeddi qat səmanın bir-bir
Eşq doğsun otaqlarına.
Bitdi kirayəm mən gedim,
Nə aldım,verəm,mən yetim?!
Qoy gedişimlə gen edim,
Yeri göy qonaqlarına.
Qəlbi acıdır eşq acım,
Yaramı duatak açım,
Sinə dağlarından qaçım,
Varım Tanrı dağlarına

Var

Hər misra üstündə qazi olmağın,
Hər şeir üstündə şəhadəti var!
Şairin özündən bidətçiliyi,
Şeirin eşq adlı ibadəti var.

Bu söz xanımını elə qəsdi,
Gəzilir içində milyon əsrdi.
Şeir oxunanda,Allah, nə sirdi?
Hər səsde Tanrının ədaləti var!

Şeir günahlardan arınmaq yolu,
Savabdan doyunca barınmaq yolu.
Söz ki, səmalardan ar ummaq yolu,
Şeirdə bir qəlbin itaəti var!

Arzu

Tanrım, məni işığınla aydınlat,
Qara rəngə bürüməyim sübhümü.
Öz- özümle bu savaşa yenilim,
Məğlub etsin hər birim hər gün sülhümü.
Aldanmasın hər barışa qoy başım,
Yaman dardır ruha bədən- bu çuxam.
Mən eləyir mənə mənə savaşı,ım,
Öz-özümle barışdığım gün yoxam.

Həyat savaş,həyat vuruş meydanı,
Bu meydanda bəxtin vali dönəcək.
Mən o mənə qalib gələm, bilirəm
Gələcəyin gələcəyi sənəcək.

Ömür yolu

Bu ömür yoludu,ömür yoludu
Döngəsi, dalanı sən görən deyil.

Adamı hər səmtə döndərə bilər,
Tək özünü səndən döndərən deyil.

Bu ömür yoludu,ömür yoludu,
Bax,bax yolçuları su deyib gedir.
Neçə şax qamətli, o dik yerişli,
Dalandan keçməyə baş əyib gedir.

Bu ömür yoludu,ömür yoludu,
Bu yol bənzəməz ki şose yoluna.
Sürdüyün ömür də özünün deyil,
Aldanma kiminsə bir sağoluna.

Bu ömür yoludu,ömür yoludu,
Arxanda nəyin var aparar səni.
Sabah irəlində yığılaçaqsan,
Əgər yıxmınsa özün dünəni.

Bu yaz

Uyub bir sevginin şux havasına,
Küləklər oynayır həyatımızda.
Yazın gəlişinə bu nə rəqsdi ki,
Tozanaq qaldırır həyatımız də?

Budaqlar nağara çubuğu sanki,
Dəydikcə havaya səs- səs sürüşür.
Bu bahar bəstəli, bahar nəğməsi,
Yazın sümüyünə yamanca düşür.

Bir də ümid adlı yelləncəkdəki,
Yellənən sabaha eşqi bu günün.
Yerdən öpüş alıb qaçan küləklər,
Öpəcəm göy gözün o göy üzünün.

Sonra da sonrası sondu bir ilkin,
Göyün göy gözündən düşəcək yağış.
Yerdə səhra qəlblər çiçəkləyəcək,
Bu yaz ürək qalmaz barı olmamış....

Gəl şəkil çəkdirək

Gəl şəkil çəkdirək
Örtək gülüşümüzlə acılarımızın üstünü.
Şəkillərdə, bəlkə də, xoşbəxt olur
ancaq insan.
Yaxın dur,
Gülümse
Mənə acıqlı da olsan.
Bu saxta həyat,
Onsuz da ağırlı şəkillərlə doldurub
qəlbimizi.
Biz şəklimizi
Gülə- gülə çəkdirək
Adını qoyaq Sevda şəkli.
Sevənlər baxıb öyrənsin,
Ağlayanda gülməyi
Yıxılarda qalxmağı.
Gəl şəkil çəkdirək
Sən qız,mən oğlan uşağı.
Axsın qarın qanı isti nəfəsimizdə.
Pozulsun həyatın sərhədləri,
Şəkil çərçivəmizdə...

İnam

Zülmət gecədə
Bir ulduz bas edir işığını tutub gedim.
Tənhaliğin baş gicəlləndirici dəhşətində
Kölgəmi görmək kifayətdir
Özümü xoşbəxt hiss edim.
Bu dünya aşıqların həsrət meydanıdır,
Bu həsrətdə sınıdır- eşq!
Bu dəhşətdə tanınır - aşiq!
Ömrün Kərbəlasından keçmək
Hər zəvvərə nəsib olmur.
Gələndən pıçıldadı qulağıma
adımı atam!

Adam
Adam,
Adam!
Varsansa sabahın elə nur da saça bilər,
Üzündən eldən işıq da qaça bilər.
Əməlini qapı əllərinə açar elə.
Lap uşaqlıqdan belə söylədi atam,belə.
Bu düsturla hesablayıram qaranlığın
dəriniyini,
Günün işıq sürətini.
Yaşayırsam özüm bilməliyim ki,
Dünya da bilsin qiymətimi.
Ən qatı gecədə işığı görə bilirəm,
Tənhaliği dilləndirirəm
Kölgəmlə danışırım özümü
tapmayanda da.
Mənə məndən başqa
Heç kim qalib gələ bilməz bu dünyada,
o dünyada.

Dünya dilində...

Dünya o qədər böyük,
Ömür də o qədər uzun deyil.
Hər şey bir göz qırqımında,
Hər şey gözünü yumub açdığında,
Gördüyün kimi olmaya bilər.
Dünyadı,
Kim qoyub bu adı...
Fırlanır öz başına,
Bizi də fırladır.
İnsan hər gün öz başına
nə qədər fırlanır,
Qurban olum?
Dünya o qədər böyük deyil,
Hər döngədə bir dəfə üz- üzə gəlirik.
Ondan keçəndə
Özümüzzlə kəşirik.
Ömür o qədər gödək ki,
Dünyanın kiçikliyini
dərk etdirə bilmir bizə.
Dərk etsəydik
Nələrdən üz çevirməzdik?
Məsələn,
Gecələr yatmazdıq,
Gündüzlər oturmazdıq
Bəlkə də, ayılmaq istəməzdik
bu yarı yuxudan.
Dünya o qədər böyük deyil,
Sadəcə ilk hecasını oxudan,
İlk hərfdə bir az büdrədib səsimizi.
Titrədiy tellərimizi.
İlk hərfdə azmışıq hələ.
Eh,dünya ilə
Dünya dilində danışa bilsəydik,
Görərdik...

UĞUR...

Mənim balam,
Hələ uğur qabaqdadı!
Qəm eləmə,
Sənə səndən nabelədlər qiymət verir.
Bilirsənmi,atana çək!
Mənə məndən nabelədlər danışanda,
Bax bu mənə əzm verir,
hünər verir,cürət verir.
Adi vaxtdan
Qeyri- adi vaxta qaçır düşüncəm də,
Düşüncəmdə
Bütün küncdə
Tək yol olur
Bax o yol da zəfərimə səfərimi
hazırlayır.
Mənim balam,əsl zəfər.
Kim ki sıfırdan başlayır
Onunladır.
Bu ilaxır çərşənbəyə and olsun ki,
Biz hər şeyi bacaracaq varlıqlarıq.

Yaradana həmd olsun ki,
Hələ varıq.
Varıqsa biz
Yol da vardı.
Bu yollarda
"Yoldaş,səni kim apardı?"
Deyənləri çox görmüşəm.
Mübarizəm hey irəli, önə- önə.
Mən dünəndən bax bu günə
Cırmaqlaya- cırmaqlaya
İməkləyə- iməkləyə gəlmişəm e.
Qaç- qaça gələnlərin çoxun gəlib
yolda keçdim.
Taleyimlə savaşımışam,
Özümə dayağ olmuşam.
Yıxılısam da geri heç vaxt baxmamışam,
İnanmışam
Qabaqdadır uğur hələ
İnam ilə
Çatmışam durduğum yerə.
Amma yenə inanıram
Hələ qabaqdadır uğur.
Bu gecənin bətinindəki Ayın özün,
Gün eşqinə inam doğur.

Məhkum

Göylər xəsisləşsə yer sevgisinə,
Otlar yaz fəslində solmağa məhkum.
Yerdə yersiz ahlər üstülənincə,
Ağ bulud qaralıb dolmağa məhkum.

Tamahın dişləri qana susarsa,
Həyat insan udub,ölüm qusarsa...
Harda müharibə, hər b sözü varsa,
Orda qızlar saçın yolmağa məhkum.

Əməli əllərin ölçüb- biçəndə,
Üzün adam köçər daşa köçəndə.
Nadanlar baş olub başa keçəndə,
Aqillər ayaqda olmağa məhkum.

***

Bu qədər doğmaykən yad üz içində,
Gözünü sıxmağa bir ovuc ola.
Ağlayıb doyasın öz yoxluğuna,
Qəlbin sərxoşluqdan məst oruc ola.

Hamıdan,hər kəsəndə üz döndərməyi,
Bacara biləsən,ölə biləsən.
Bir gün sonra qəfil ağlayanlara,
Gülərək qayıdub gələ biləsən.

Gəlib gördüklərin çaşdırı səni,
Qoyub getdiklərin belə deyilmiş.
Yaşarkən varlığın darlıq yaradan,
Sən olmayanda səni əzizi bilmiş.

***

Bu dəqiqə elə qəribəm,
Məmləkətin ayaqlarını yuduğu
Göy Xəzərin sahilində
Neftçalada yaşamıram,
Sadəcə baş gırləyirəm.
Bu dəqiqə elə qəribəm
Eynimi açmır ulduzlu gecə də,
Hər gün baxışlarım asılan səma da.
Sanki ögey anadır təbiət,
Nə qədər edirəm,
Özümə gələ bilmirəm.
Bu dəqiqə elə qəribəm,
Qürbətə yükündən dərs deyə bilərəm
Hicrətin ibretini almayanlara.
Onun qüdrətini anmayanlara
Bir qərib eşqi arzulayıram.
Bu dəqiqə elə qəribəm
Allahı ən doğmam kimi dərk edirəm.
Özümü tərk edirəm,
Özünüdərk nəymiş indi anlayıram.

Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük "Vətən Müharibəsi"ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması

№ 17 (2391) 17 may 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Bu gün dünyada elə proseslər gedir ki, super dövlətlər digər ölkələrin daxili işinə qarışır, öz maraqlarına uyğun olan siyasət həyata keçirir və hətta digər məmləkətləri hədələməkdən belə çəkinmirlər. Çünki onlar düşünür ki, böyük dövlətlərdir, dünyanın əksər ölkələri onların dediklərini qəbul edir və buna görə də bunların qarşısında hamı baş əyməlidir.

Düzdür, dünyanı həmişə güclü və super dövlətlər idarə edib. Amma gəlin onunla razılaşaq ki, dünya tək həmin güclü ölkələrdən ibarət deyil. Ən azından ona görə ki, dünyada inkişaf edən, hərbi və

Azərbaycanın ayaq üstə durmağına və öz torpaqlarını heç kimin köməyi olmadan azad etməsinə səbəb olacaqdır. Ermənilər düşünürdülər ki, öz havadarlarının köməyi ilə hələ bir 30 il də Qarabağ problemini donduracaq və torpaqlarımızı işğal altında saxlayacaq. Bu fikirləri ən çox onlara Fransa və digər ölkələr aşılırdılar. Çünki onların ağızlarında isti yer qalmışdı.

2016-cı il aprel döyüşlərini yarımçıq saxladıklarına görə və düşünürdülər ki, bu proses uzun müddət yerində sayacaqdır. Amma hər şey onların düşündüklərinin əksinə oldu. Belə ki, ermənilər yenə cəbhə boyu bütün sərhəd mövqeyi

DÜNYANIN ƏN GÜCLÜ ORDUSU – AZƏRBAYCAN ORDUSU!

İqtisadi cəhətdən böyük gücə malik olan dövlətlər də yarıdır və yaranmaqdadır. Ona görə də həmin böyük güclər müəyyən zaman kəsiyində bu ölkələrlə razılaşmağa məcburdurlar. Azərbaycan da son 30 ildə 20 faiz torpağı işğal altında olsa da çox sürətlə inkişaf edib, hərbi, iqtisadi və

lərimizi 2020-ci il sentyabrın 26-na qədər atəşə tutmağa başladı. Özü də bu atəşlər fasiləsiz olaraq davam elədi. Artıq bıçaq sümüyə dirənmişdi. 2020-ci il sentyabrın 27-də səhər saatlarında Azərbaycan ordusu ermənilərin əks hücumunu dəf edərək Füzuli və Cəbrayıl istiqamətində

bir neçə saatin içində onların müdafiə xəttini yarmağı bacardı, Füzulinin və Cəbrayılın işğal altında olan 6 kəndini azad elədi. Təbii ki, bu möhtəşəm hücum nəticəsində ermənilər çaş-baş qalmışdı. Daha doğrusu, onlar bu qədər güclü əks hücum gözləmədilər. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, ermənilər əvvəlcədən Cəbrayılın kəndlərində və eləcə də Füzulinin Horadiz kəndində çoxlu hərbi qüvvə, əsgər, ağır texnika, artilleriya silahları toplamışdılar. Hətta onlar deyirdilər ki, biz bir neçə saatin ərzində Horadiz şəhərini və o istiqamətdə olan yaşayış məntəqələrini işğal edəcəyik. Lakin onların arzuları gözlərində qaldı. Elə ilk gündən canlı qüvvə sarıdan böyük itkilər verdilər. Bununla yanaşı, onların onlarla tankı, artilleriya qurğuları və digər döyüş mövqeləri Azərbaycan ordusu tərəfindən darmadağın edildi. Azərbaycanın canavar ürəkli, şir biləkli əsgərləri heç nədən qorxmadan hücumu davam etdirirdilər. Onlardan biri də Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndindən olan Elçin Tehran oğlu Süleymanov idi. O, tankla ağır döyüşə girərək Füzulinin və Cəbrayılın bir neçə kəndinin azad olunmasında böyük qəhrəmanlıq göstərdi. Onun idarə etdiyi tank sentyabrın 29-da ermənilər tərəfindən vuruldu. Amma Elçin sağ qaldı və sentyabrın 30-da başqa bir tankın sükani arxasında əyləşərək Cəbrayıl istiqamətində gedən döyüşdə erməni

mövqeyinin alınmasında çox böyük şücaət göstərdi. Çətin vəziyyətdə olan bir neçə yaralı əsgərimizi tanka qoyaraq onları xilas etdi. Və yenidən ikinci dəfə geri dönüb digər tankçılarımıza kömək edərək bir neçə mövqeyi ələ keçirdilər. Bu ağır döyüşdə Elçinin idarə etdiyi ikinci tank da vuruldu. Elçin də qəhrəmancasına şəhid oldu. Lakin Elçinin dostları, silah yoldaşları, bir yerdə çörək kəsdiyi Azərbaycan oğulları onun qanını yerdə qoymadı. Elə həmin gün Cəbrayıl şəhəri işğaldan azad oldu, çoxlu sayda erməni döyüşçü əsgərlərimiz tərəfindən məhv edildi. Bununla yanaşı, Hadrut və Füzuli şəhəri ermənilərdən geri alındı.

Bu rayonları və yaşayış məntəqələrini işğaldan azad edəndən sonra Azərbaycan ordusunun hücumu daha da sürətləndi. Çünki Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevə ermənilərin havadarları tərəfindən nə qədər zəng edilsə də, təzyiq olunsada buna məhəl qoymadı və Prezident orduya qəti əmr verdi ki, döyüş sürətlənməli, digər yaşayış məntəqələrimiz də azad edilməlidir.

Azərbaycan ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanın əmrini ikinci Qarabağ savaşında 44 gündə çox şərəflə yerinə yetirdi və bu 44 gündə ağır döyüşlər zamanı Azərbaycan

nın üzük qaşığı olan Şuşa şəhəri noyabrın 8-də fəth edildi. Ondan əvvəl Cəbrayıl, Hadrut, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan erməni işğalından təmizləndi və Ermənistan məcbur olub noyabrın 10-da üçtərəfli bəyanata, daha doğrusu, onların təslim aktına baş nazir Nikol Paşinyan imza atdı. Bu imza o demək idi ki, döyüş dayanır, onlar öhdəlik qəbul edir və müəyyən müddətdə Ağdamdan, Laçından və Kəlbəcərdən çıxırlar.

Bəli, o müddət tamam olanda erməni ordusu Ağdamdan, Laçından və Kəlbəcərdən çıxdı. Amma həmin yaşayış məntəqələrindən çıxanda bir daha ermənilər öz əsl simalarını, şərəfsizliklərini və namərdliklərini göstərdilər. Belə ki onlar yaşadıkları binaları, mənzilləri, hətta sosial obyektləri, meşələri belə yandırdılar. Artıq Azərbaycan ordusu bütün istiqamətlərdə döyüşə nəzarət edirdi və adını çəkdiyimiz yaşayış məntəqələrində, rayon mərkəzlərində Azərbaycan bayrağı ucaldıldı. Bununla da Azərbaycan ordusu çox şanlı və tarixi bir qələbə yazdı və bu qələbə Azərbaycan tarixində 200 illik dövrdən sonra qızıl bir tarixə çevrildi.

Faiq QİSMƏTOĞLU

sosial cəhətdən yüksək bir mərhələyə çatıb. Heç şübhəsiz, Azərbaycanın qısa zaman kəsiyində belə sürətli inkişafı bizim düşmənlərimizi və ermənilərin havadarlarını çox narahat edib. Belə ki, onlar yaxşı bilirdilər ki, Azərbaycanın hərbi cəhətdən yüksək inkişaf mərhələsinə çatması, ən müasir döyüş silahlarına malik olması günlərin birində işğal altında olan torpaqların azad olması deməkdir. Çünki 30 il uzanan o zaman kəsiyi axır bir gün gəlib

ağır döyüşlərə başladı. Bu döyüşlər heç də asanlıqla getmədi. Çünki ermənilər bu 30 ildə Füzuli və Cəbrayıl istiqamətində "Ohyan səddi" deyilən böyük müdafiə xətti yaratmış, hər tərəfi minalamış, tankların keçməməsi üçün onların əleyhinə yarıqlarda, müxtəlif yerlərdə tank əleyhinə minalar basdırmışdılar. Elə erməniləri də ən çox arxayın edən o idi ki, bu müdafiə xəttini Azərbaycan ordusu yara bilməyəcək. Ancaq qüdrətli və güclü Azərbaycan ordusu

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

17 may 2024-cü il

